Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

11.3.2026

Aihe:	U 16/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvan energian tuotannon ja energiainfrastruktuurihankkeiden lupamenettelyiden nopeuttamisesta
Aika:	Torstaina 12.3. klo 12.00
Kuultava:	Suomen uusiutuvat ry
Asiantuntija:	Edunvalvontajohtaja Matias Ollila

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä valtioneuvoston kirjelmästä komission ehdotuksesta uusituvan energian tuotannon energiainfrastruktuurihankkeiden lupamenettelyjä nopeuttavasta direktiivistä (jatkossa *U-kirje*).

Suomen uusiutuvat pitää komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi uusiutuvan energian tuotannon ja energiainfrastruktuurihankkeiden lupamenettelyiden nopeuttamisesta tärkeänä ja toivoo sen ripeää etenemistä.

Suomen uusiutuvat pitää myös valtioneuvoston kantoja pääosin perusteltuina, joskin esittää valiokunnalle harkittavaksi muutamaa yksityiskohtaa.

U-kirjeen mukaan valtioneuvosto pitää tärkeänä, että uusiutuvan energian direktiivin muutokset rajautuisivat verkkopaketissa ehdotettuihin muutoksiin. Suomen uusiutuvat pitää verkkoinfran rakentamisen sujuvoittamista tärkeänä ja kannatettavana, mutta näkee, että ***myös uusiutuvan energian hankkeiden sujuvoittaminen on äärimmäisen tärkeää***. Komission ehdotuksessa esimerkiksi tarkemmat linjaukset siitä, koska määritellään se, ***mitä poikkeuslupaharkinnassa on katsottava tyydyttävänä vaihtoehtoisena ratkaisuna, ovat erittäin perusteltuina*** (“*Ehdotuksen mukaan vaihtoehto ei olisi tyydyttävä, jos sillä ei voida saavuttaa saman uusiutuvan energian kapasiteetin kehittämistä saman energiateknologian avulla saman tai vastaavan aikataulun puitteissa ilman merkittävästi korkeampia kustannuksia ja siirto- tai jakeluverkkoinfrastruktuurihankkeiden osalta ei katsottaisi olevan vaihtoehtoja, mikäli hankkeen tavoitteita ei voitaisi saavuttaa siten, että sama kapasiteetti toteutetaan samalla teknologialla samassa tai samankaltaisessa aikataulussa ja ilman merkittävästi korkeampia kustannuksia*.”). Samoin pidämme tärkeänä, että artiklan 16 c mukaan jäsenvaltioiden olisi varmistettava, ***etteivät muutokset maan tilassa (status of the land), jolla uusiutuvan energian tuotantolaitos sijaitsee, estä laitoksen päivittämistä***.

Suomen uusiutuvat ry | Renewables Finland
Yliopistonkatu 34 B 17, 40100 Jyväskylä, Finland
suomenuusiutuvat.fi | info@suomenuusiutuvat.fi

Suomen uusiutuvat

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti uusiutuvan energian hankkeiden hyötyjen jakamista lähiseudun asukkaille ja yhteisöille koskevaan ehdotukseen. Valtioneuvosto katsoo, että kyseisen ehdotuksen toimeenpanon ei tulisi olla pakollista jäsenvaltioille. Suomen uusiutuvat on voimakkaasti samaa mieltä valtioneuvoston kannasta***. Suomessa on erittäin hyvin toimiva kiinteistöveron Suomen malli, joka varmistaa, että kunta saa merkittävän taloudellisen hyödyn alueelleen sijoittuvasta energiahankkeesta. Samalla hyödyt jakaantuvat kaikille kuntalaisille, mikä varmistaa hyödynjaossa kuntalaisten tasapuolisen kohtelun***. Itse asiassa kiinteistöveron Suomen malli on sellainen, joka kelpaa malliksi kaikille muille maille.

Suomen uusiutuvat yhtyy myös valtioneuvoston kantaan siitä, että **ehdotukseen sisältyvän riippumattoman välittäjän nimeämisen ei tulisi olla pakollista jäsenvaltioille**. Kuten valtioneuvosto myös me näemme, että tässäkin tapauksessa ***Suomen kaavoitus- ja luvitusjärjestelmä varmistaa jo nyt riittävän vuorovaikutuksen ja mahdollisuuden etsiä kompromisseja***. Lisäksi näemme ongelmallisena komission ehdotuksen siitä, että riippumattoman välittäjän kustannukset voisi veloittaa hanketta edistävältä yhtiöltä. Hanketta vastustavat tahot kyseenalaistavat laajasti kaikki selvitykset, joita hankeyhtiö maksaa. Näin ollen myös ***riippumattoman välittäjän riippumattomuus tultaneen kyseenalaistamaan, mikäli kustannukset maksaa hanketoimija***.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission toimivallan lisäämiseen EU-laajuisten energiaverkkojen kehittämisessä. ***Myös me suhtaudumme tähän varauksella*** (minkä tuomme esille myös U15-kirjettä koskevassa lausunnossamme). ***Riskinä on, että Suomen erityispiirteitä ja tarpeita ei osata huomioida Komission toimenpiteissä.***

Luonto- ja lintudirektiivien mukaisten poikkeuslupamenettelyjen osalta voimassa oleva lainsäädäntö katsoo automaattisesti erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi uusiutuvan energian tuotantolaitokseen, sen samalla paikalla sijaitseviin energiavarastoihin sekä laitoksen sähkö-, kaasu-, lämmitys- tai jäähdytysverkkoihin liittämiseksi tarvittaviin rakenteisiin. ***Kannatamme komission ehdotusta laajentaa oletuksen koskemaan myös koko siirto- ja jakeluverkkoinfrastruktuuria ja erillisiä sähkövarastoja***.

Komission ehdotuksen mukaan tuulivoimalaitosten kapasiteetin nosto vapautettaisiin tietyissä tilanteissa uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla toteutettavien hankkeiden YVA-menettelyn tarpeen määrittelystä (seulonta), tai YVA-menettelystä. Suomen uusiutuvat kannattaa ehdotusta ja ehdottaa, että poikkeuksen laajentamista myös lupamenettelyihin selvitetään. Esimerkiksi voimalaitoksen tehonnosto voidaan toisinaan tehdä pelkästään ohjelmoinnilla, jolloin se ei vaikuta mitenkään rakennusluvassa säädeltyihin voimalan ulkoisiin mittoihin tai muihin ominaisuuksiin.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on linjannut, että uusien velvoitteiden myötä tulevat tehtävät resursoidaan pääsääntöisesti luopumalla olemassa olevista tehtävistä tai tehostamalla nykyisten tehtävien hoitamista. ***Suomen uusiutuvat pitää tärkeänä, että näiden tehtävien resurssointia ei tehdä siten, että uusiutuvan energian hankkeiden muiden lupien käsittely toisaalla hidastuu***.

Kunnioittaen,

Matias Ollila, edunvalvontajohtaja, Suomen uusiutuvat ry
puh. 040 124 7411, matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi

-